

Sygn. akt II CSK 629/17

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa J.C.

przeciwko B.B-K.

o ochronę dóbr osobistych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 2 marca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda J.C. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący zarzuca naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. wskutek zaniechania dokonania oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a które to uchybienie, szczególnie nie uwzględniające świadomego zaangażowania

pozwanej w naruszeniach niezbywalnych dóbr osobistych skarżącego, w nagannych działaniach prowadzonych wobec niego przez lekarzy dentystów z konkurencyjnej firmy medycznej w celu doprowadzenia do pozbawienia prawa wykonywania zawodu lekarza dentysty.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wywodzi z zaniechania dokonania przez Sąd Apelacyjny oceny całokształtu materiału dowodowego, które to uchybienia mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, skoro całościowo oceniony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na zasadność roszczenia skarżącego wobec udokumentowanego, w tym również poprzez publikacje w [...], świadomego i celowego naruszenia niezbywalnych dóbr osobistych skarżącego. Zdaniem skarżącego wskutek tego zaniechania doszło do naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c., a także art. 233 § 1 k.p.c., przez dowolną ocenę dowodów, pominięcie istotnych okoliczności oraz zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Skarżący nie wykazał, aby zaskarżone orzeczenie było efektem oczywistych błędów proceduralnych, których konsekwencją było wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę, iż podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Skarżący w skardze kasacyjnej polemizuje z ustaleniami faktycznymi i oceną materiału dowodowego sądów obu instancji. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W związku z tym, nie poddają się kontroli kasacyjnej zarzuty oparte na przepisie art. 233 § 1 k.p.c.

Artykuł 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną wówczas, gdy uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji nie zawiera wszystkich elementów konstrukcyjnych, lub gdy zawiera tego rodzaju braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną, czyli jeśli treść uzasadnienia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania zaskarżonego wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2008 r., I PK 2/2008, OSNP 2009, nr 23-24, poz. 311; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 r., II PK 21/12, nie publ., z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83). Uzasadnienie Sądu drugiej instancji nie musi zawierać wszystkich elementów uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, lecz takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznawanej sprawy, wyznaczony przepisami ustawy, są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu apelacyjnym. W sytuacji, gdy Sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani, po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia Sądu pierwszej instancji, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Wystarczające jest wówczas, by stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia drugoinstancyjnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98, nie publ. i z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09, nie publ.). W braku wyrażenia takiego stanowiska wprost w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji przyjmuje się, że nie doszło do naruszenia art. 328

§ 2 k.p.c., gdy na podstawie treści uzasadnienia da się stwierdzić, że ustalenia te zostały zaakceptowane (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2010 r., I CSK 197/09, nie publ. i z dnia 29 kwietnia 2016 r., I CSK 306/15, nie publ., postanowienie z dnia 14 stycznia 2014 r., III SK 27/13, nie publ.).

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie konieczne elementy wymagane przez przepisy art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, szczegółowo odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. oraz wyjaśnił podstawę prawną rozstrzygnięcia.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.